

Värmdö kommun

Besöksadress: Skogsbovägen 9-11

Postadress: Värmdö kommun

134 81 Gustavsberg

08-570 470 00

varmdo.kommun@varmdo.sewww.varmdo.se

Miljö- och klimatplan 2020-2030

Dokumenttyp	Plan
Diarienummer	2024KS/1210
Lagstadgat styrdokument	Nej
Ersätter styrdokument	Miljö- och klimatplan 2020 - 2030 (KF 2020-04-01, §42) Strategi för minskad klimatpåverkan från fastigheters energianvändning (KF 2012-03-28, § 70) Plan för minskning av skadliga ämnen (KS 2013-04-10, § 72)
Aktualitetsprövning	Varje mandatperiod
Ansvar	Kommunstyrelsen
Beslutsnivå	Kommunfullmäktige
Beslutsdatum	2025-03-05

Inledning

I april 2020 antog kommunfullmäktige Värmdö kommuns Miljö- och klimatplan 2020 - 2030, kommunens första heltäckande plan för miljö- och klimatarbetet. Den angav kommunens samlade målsättning och ambitioner för att nå en miljömässigt hållbar utveckling. Miljö- och klimatplanen ska aktualitetsprövas varje mandatperiod.

Sedan dess har kommunen fattat beslut om en ny struktur för målstyrning som baseras på fyra inriktningsmål, resultatmål och nya indikatorer. Dessutom har kommunen fastställt en klimatbudget som ett styrmedel för att nå kommunens långsiktiga klimatmål om netto-noll utsläpp till år 2045 och halvera kommunorganisationens växthusgasutsläpp till 2030.

Miljö- och klimatplanen avser även inspirera och involvera andra aktörer som verkar i Värmdö kommun att utveckla sitt miljö- och klimatarbete. Samverkan mellan kommun, näringsliv, föreningar, invånare och andra lokala och regionala aktörer är viktig för att nå framgång.

Syfte

Miljö- och klimatplanen syftar till att ange inriktningen och prioriteringarna för det långsiktiga miljö- och klimatarbetet i kommunen, säkerställa att all kommunal verksamhet sker inom planetens gränser och fastställa vilken effekt som ska ha uppnåtts inom miljö- och klimatområdet till år 2030.

Utgångspunkter

Globala, nationella och regionala miljömål

Målen i Miljö- och klimatplan utgår från de 17 globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, och avser vara kommunens bidrag till att uppnå Parisavtalet, EU:s miljö- och klimatmål, de nationella miljö kvalitetsmålen samt de regionala miljö- och klimatmålen. Under respektive resultatmål tydliggörs vilka globala hållbarhetsmål; sociala, ekonomiska eller miljömässiga, som kommunens resultatmål avser bidra till.

Mål och budget

Som kommunövergripande styrdokument pekar Miljö- och klimatplanen ut de långsiktiga politiska prioriteringarna och inriktningen på miljö- och klimatarbetet inom kommunen och styr därmed miljö- och klimataspekterna i mål och budget samt i verksamhetsplaneringen. Perspektiven i Miljö- och klimatplanen är långsiktiga medan styrningen i mål och budget antar ett kortare tidsperspektiv.

Andra styrdokument

Miljö- och klimatplan 2020 - 2030 utgör det kommunövergripande styrdokumentet inom miljö- och klimatområdet, med utgångspunkt i Översiktsplan 2035. Planen innehåller mål som inte finns i andra styrdokument.

Kompletterande mål, indikatorer och förslag till åtgärder finns även i Grönstrukturplanen, Avfallsplanen, Gång- och cykelplanen, Trafikstrategin, med flera, och följs då upp under respektive styrdokument. (Färgade rutor anger antagna styrdokument, vita rutor ej antagna.) På övergripande nivå tar kommunens miljö- och klimatarbete även avstamp i Värmdös Vision 2030 - Skärgårdens mötesplats.

Planens struktur

Den reviderade Miljö- och klimatplanens övergripande mål är kommunfullmäktiges inriktningsmål *En miljö- och klimatmässigt hållbar kommun*. Planen innehåller sex resultatmål som anger de prioriterade områdena; begränsad klimatpåverkan, hållbar konsumtion, hållbar energianvändning, hållbara ekosystem, hållbar mobilitet och hållbart byggande. Kopplingen till de globala hållbarhetsmålen tydliggörs. De förväntade resultaten pekar ut vilken effekt som ska uppnås under varje resultatmål till 2030. Fastställda mätetal används för att följa upp och rapportera måluppfyllelse under respektive resultatmål.

Mätetal för miljö- och klimatmålen

Miljö- och klimatplanen samlar de strategiska indikatorerna och nyckeltalen inom miljö- och klimatområdet, som kommunen följer upp på kortare och längre sikt. Indikatorerna har anpassats till mål och budget och innehåller även andra nyckeltal som endast återfinns i Miljö- och klimatplanen. Målvärden fram till 2030 är satta. Indikatorerna och nyckeltalen mäter utvecklingen i både kommunorganisationen och i den geografiska kommunen. Helheten av mätetal ska användas för att följa upp måluppfyllelse av Miljö- och klimatplanen.

Mål

Inriktningsmål och resultatmål

Miljö- och klimatplanen bidrar till kommunens inriktningsmål "En miljö- och klimatmässigt hållbar kommun". Planens mål pekar ut vad kommunen och de kommunala bolagen ska uppnå till 2030.

Nedan beskrivs de resultatmål, målbild och förväntade resultat som ska uppnås och de mätetal som ska användas för uppföljning och rapportering.

Resultatmål 1 Begränsad klimatpåverkan

Målbild Begränsad klimatpåverkan

Värmdö kommun ska inte bidra med några utsläpp av växthusgaser till atmosfären senast år 2045 och halvera utsläppen till år 2030 utifrån 2019 års utsläpp. Värmdö kommun ska dessutom engagera lokala aktörer att bidra till den lokala klimatomställningen och sträva efter att minska de konsumtionsbaserade växthusgasutsläppen i enlighet med Parisavtalet.

Förväntat resultat 1.1: Utsläppen av växthusgaser (koldioxidekvivalenter) i Värmdös kommunorganisation och bolag ska minska årligen fram till 2030, inte vara högre än 9200 ton CO₂e till år 2030 och nå netto-noll till 2045.

Förväntat resultat 1.2*: De totala växthusgasutsläppen per invånare i Värmdö kommun, inklusive de konsumtionsbaserade, ska minska årligen och uppgå till högst 4 ton CO₂/invånare/år till 2030. (* kräver samverkan med andra aktörer)

Förväntat resultat 1.3: Utsläppen av växthusgaser från kommunkoncernens bilar och arbetsmaskiner (privata bilar i tjänst och kommunal bilpool) ska minska med 75 procent till 2026 och med 95 procent till 2030 jämfört med basår 2019.

Förväntat resultat 1.4: Den genomsnittliga klimatpåverkan från inköpta livsmedel i kommunal verksamhet ska minska till 1,25 kg CO₂e per kg livsmedel år 2030.

Förväntat resultat 1.5: Kolinlagringen i de kommunala naturreservaten ska årligen uppgå till minst 3250 ton CO₂e år 2030.

Förväntat resultat 1.6: Laddinfrastrukturen fortsätter byggas ut och ska årligen bidra till minskade utsläpp om minst 130 000 kg CO₂e senast år 2030.

Förväntat resultat 1.7*: Värmdö kommun ska verka för ett givande och inkluderande samarbete rörande miljö och klimat med lokal och regionala aktörer.

Koppling till Agenda 2030: Resultatmålet bidrar i första hand till följande globala hållbarhetsmål: Bekämpa klimatförändringarna, och Ekosystem och biologisk mångfald.

Indikator/nyckeltal	Typ	Ansvar
Kommunorganisationen		
Totala växthusgasutsläpp från kommunorganisationen (ton CO ₂ e/år)	KF	Samtliga nämnder + bolag
Växthusgasutsläpp från kommunkoncernens transporter och resor (ton CO ₂ e/år)	Gröna nyckeltal	KS, TEN, VON, SCN + bolag
Klimatpåverkan från livsmedel i kommunal verksamhet (kg CO ₂ e/kg livsmedel)	KF	FSN, GSN, VON
Kolinlagring i kommunens naturreservat (ton CO ₂ e/år)	KF	KS
Utsläppsminskningar till följd av laddpunkter installerade av kommunen (publika & kommunala) (kg CO ₂ e/år)	KF	TEN
Geografiska kommunen		
Konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser per invånare (ton CO ₂ e/invånare/år)	nyckeltal	KS
Koldioxidutsläpp från fordon i den geografiska kommunen (ton CO ₂ e/år)	Kolada	KS

Antal klimatkontrakt eller motsvarande undertecknade mellan kommunen och lokalt verksamma företag och föreningar (st)	nyckeltal	KS
---	-----------	----

Resultatmål 2 Hållbar konsumtion

Målbild Hållbar konsumtion

Värmdö kommun ska ställa relevanta miljö- och klimatkrav på leverantörer och i upphandlingar samt skapa förutsättningar för resurshushållning, återanvändning och återvinning och bidra till en cirkulär ekonomi i linje med avfallshierarkin. Miljöarbetet inom måltider i kommunal verksamhet ska leda till att matsvinnet minskar och andelen ekologiska varor ökar. Kommunen ska vidare sträva efter en giffri miljö genom att fasa ut farliga ämnen och minimera användningen av plast och andra ämnen och material som skadar människors hälsa och miljö.

Förväntat resultat 2.1: Andelen ekologiska livsmedel i kommunala verksamheter ska öka till 50 % till år 2025 och 60 % till år 2030.

Förväntat resultat 2.2: Matsvinnet från måltider i kommunala verksamheter ska halveras till 2030 utifrån år 2022.

Förväntat resultat 2.3*: Den totala volymen avfall (mat och restavfall) per invånare i kommunen ska minska successivt medan återvinningen ska öka. (* kräver samverkan med andra aktörer)

Förväntat resultat 2.4: 100 procent av de kommunala verksamheterna har sortering och insamling av förpackningsavfall senast år 2026.

Förväntat resultat 2.5: Kommunala förskolor, skolor och särskilda boenden ska arbeta aktivt för en giffri miljö med minskad plastanvändning.

Förväntat resultat 2.6: Värmdö kommunen ska använda upphandling som ett strategiskt verktyg för att bidra till minskad miljö- och klimatpåverkan och en etiskt och socialt hållbar produktion av varor, tjänster, entreprenad- och anläggningsarbeten.

Koppling till Agenda 2030: Planens genomförande bidrar i första till följande globala hållbarhetsmål: God hälsa och välbefinnande, Hållbar konsumtion och Produktion, Hav och Marina resurser, samt Ekosystem och biologisk mångfald.

Indikator/Nyckeltal	Typ	Ansvar
Kommunorganisationen		

Andel inköpta ekologiska livsmedel i kommunal verksamhet (%)	KF	FSN, GSN, VON, GVAN
Matsvinn inom kommunal verksamhet (g/ätande)	KF	FSN, GSN, VON
Andel kommunala verksamheter som har sortering och insamling av förpackningsavfall (%)	nyckeltal	Samtliga
Andel förskolor, skolor, särskilda boenden och fritidsverksamhet som vidtar åtgärder för en giftfri miljö och minskad plastanvändning (%)	nyckeltal	FSN, GSN, VON, KOFN
Andel relevanta upphandlingar som ställer miljö- och klimatkrav enligt upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier (%)	KF	KS
Geografiska kommunen		
Andel kommunalt avfall insamlat för materialåtervinning, inklusive biologisk behandling (%)	KF	TEN
Total mängd avfall per invånare (kg/invånare, mat- och restavfall)	KF	TEN
Total insamlad mängd förpackningsavfall per invånare (kg/invånare, papper, plast, metall, ofärgat och färgat glas)	nyckeltal	TEN

Resultatmål 3 Hållbar energianvändning

Målbild Hållbar energianvändning

Värmdös kommunkoncern ska fortsätta energieffektivisera och bygga upp energiberedskap inom det egna fastighetsbeståndet och säkerställa att den egenproducerade förnybara energin ökar. Uppvärmning av kommunkoncernens fastigheter och anläggningar och el som köps från kommunens egna avtal ska vara förnybar eller återvunnen med minimala utsläpp av växthusgaser och kvävedioxid. Värmdö kommun ska dessutom skapa förutsättningar för minskad energianvändning i den geografiska kommunen.

Förväntat resultat 3.1 Energinvändningen i kWh per kvadratmeter i kommunens fastigheter/byggnader ska minska med 15 procent till 2026 och med 35 procent till år 2030.

Förväntat resultat 3.2: Energinvändningen i kWh kommunens VA-anläggningar ska successivt minska (per meter ledning) fram till 2030 utifrån basåret 2023.

Förväntat resultat 3.3 Egenproducerad förnybar el från solel installerad på kommunkoncernens fastigheter/byggnader och anläggningar ska uppgå till 800 MWh/år till år 2030.

Förväntat resultat 3.4 Energiåtervinning från Ekvallen till Gustavsbergsbadet ska årligen uppgå till minst 400 MWh.

Förväntat resultat 3.5 Värmdö kommun ska fasa ut användningen av miljöolja i kommunens värmepannor för huvudsaklig uppvärmning till 2026.

Förväntat resultat 3.6* Den kommunala energi- och klimatrådgivningen ska årligen bidra till minskad energiförbrukning och klimatpåverkan och ökad energiberedskap för boende och verksamma i kommunen. (* kräver samverkan med andra aktörer)

Förväntat resultat 3.7* Den installerade effekten på solcellsanläggningar i den geografiska kommunen ska öka årligen fram till 2030.

Koppling till Agenda 2030: Planens genomförande bidrar i första hand till följande globala hållbarhetsmål: Hållbar energi för alla, och Hållbara städer och samhällen.

Indikator/Nyckeltal	Typ	Ansvar
Kommunorganisationen		
Energiförbrukning i kWh/m ² i kommunala fastighetsbeståndet (%)	KF	TEN
Nyttjandegrad av kommunala fastigheter (dagar/år)	nyckeltal	TEN
Egenproducerad solel installerad på kommunens/bolagens fastigheter/byggnader och anläggningar (MWh)	Gröna nyckeltal	TEN + bolag
Energiförbrukning i kommunens VA-anläggningar (MWh/meter ledning)	nyckeltal	TEN
Egenproducerad el från kommunens vindkraftverk (MWh)	Gröna nyckeltal	TEN
Bränsleanvändning (miljöolja) i kommunens värmepannor (m ³)	Gröna nyckeltal	TEN
Återvunnen energi (MWh)	Gröna nyckeltal	TEN
Geografiska kommunen		
Antal rådgivningar av kommunala energi- och klimatrådgivningen (st)	Energi-myndigheten	KS
Solcellsanläggningar installerad effekt i den geografiska kommunen (MW)	Kolada	KS

Resultatmål 4 Hållbara ekosystem och hållbar vatten- och markanvändning

Målbild Hållbara ekosystem och hållbar vatten- och markanvändning

Värmdö kommun ska skapa förutsättning för att ekosystemens funktioner och processer samt arternas livsmiljöer och viktiga sammanhängande områden med höga naturvärden (värdekärnor) bevaras. Den biologiska mångfalden ska bevaras, utvecklas och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Naturbaserade lösningar ska användas för att främja biologisk mångfald, rena vatten och bygga motståndskraft mot klimatförändringar. Kommunens kustvatten, sjöar och vattendrag ska uppnå god vattenstatus.

Förväntat resultat 4.1*: Värmdö kommun ska säkra, bevara och utveckla en fungerande grön och blå infrastruktur som tillhandahåller flera ekosystemtjänster med god kvalitet och kvantitet¹. Det görs för att stärka den biologiska mångfalden och därmed ekosystemtjänsterna i stadsmiljö och på landsbygden. (*kräver samverkan med andra aktörer)

Förväntat resultat 4.2: Minst 30 procent av Värmdö kommuns landyta respektive vattenyta ska skyddas med formellt områdesskydd till år 2030.

Förväntat resultat 4.3: Kommunen ska genomföra minst två lokala naturvårdssatsningar årligen fram till 2030 för att proaktivt främja biologisk mångfald och ekosystemens funktion.

Förväntat resultat 4.4*: Kommunens ytvattenförekomster ska uppnå en god ekologisk status till 2027. (* kräver samverkan med andra aktörer)

Förväntat resultat 4.5: Kommunen ska genomföra minst två lokala vattenvårdsåtgärder årligen fram till 2030 för att proaktivt främja ytvattenförekomsternas och grundvattenförekomsternas kvalitet och kvantitet.

Förväntat resultat 4.6: Kväve- och fosforupptaget till följd av kommunala åtgärder ska öka årligen från 2024 fram till år 2030.

Förväntat resultat 4.7: Naturbaserade klimatanpassningsåtgärder² ska ha genomförts av kommunen till år 2030.

¹ Det följs upp genom detaljplanering, lovgivning, naturvårdssatsningar, områdesskydd samt frivilliga åtgärder från privata markägare.

² Naturbaserade lösningar är multifunktionella och kostnadseffektiva åtgärder för att hantera olika samhällsutmaningar genom att skydda, utveckla eller skapa ekosystem samtidigt som biologisk mångfald och mänskligt välbefinnande främjas. (Naturvårdsverket)

Koppling till Agenda 2030: Planens genomförande bidrar i första hand till följande globala hållbarhetsmål: Hälsa och välbefinnande, Rent vatten och sanitet, Hav och marina resurser, samt Ekosystem och biologisk mångfald.

Indikator/nyckeltal	Typ	Ansvar
Kommunorganisationen		
Kommunalt skyddad natur totalt (yta i hektar)	KF	KS
Restaurerade/anlagda våtmarker i kommunens regi (antal nya/år)	KF	KS
Antal pågående kommunala naturvårdssatsningar per år för att gynna biologisk mångfald (st)	nyckeltal	KS, TEN
Anlagd äng/betesmark (hektar)	nyckeltal	KS, TEN
Andel nyantagna detaljplaner som har beaktat 3-30-300-tumregeln om grönska i tätbebyggda områden ³ (%)	nyckeltal	KS
Andel folkbokförda med kommunalt VA (%)	KF	TEN
Antal pågående kommunala vattenvårdssatsningar per år för att säkerställa vattenkvalitet och kvantitet (st)	nyckeltal	KS
Reducerad kväve- och fosforbelastning i hav och sjöar till följd av kommunala vattenförbättrande åtgärder (kg)	nyckeltal	KS
Bräddningar (antal/år)	nyckeltal	TEN
Antal planerade och/eller genomförda naturbaserade klimatanpassningsåtgärder (st)	nyckeltal	KS
Geografiska kommunen		
Skyddad natur Hav/Land (%) (kommunal och statlig)	Kolada	KS
Ytvattenförekomster som uppnår miljö kvalitetsnormen, god ekologisk och god kemisk status (%)	VISS	KS

Resultatmål 5 Hållbar mobilitet

Målbild Hållbar mobilitet

Värmdö kommuns mobilitetssystem ska vara ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart. Det innebär ett system som är trafiksäkert, tillgängligt, tryggt, med hög framkomlighet och minskad miljö- och klimatpåverkan, samt skapar förutsättningar för ökad gång, cykel och kollektivtrafik både med båt och på land. Kommunen ska sträva efter att knyta samman de fem centrumområdena med det regionala cykelstråket, kommunens bryggor och prioriterade förändringsområden. Kommunen ska även skapa attraktiva alternativ till bilåkandet och andelen fossilfria resor med båt och på fastlandet ska öka.

³ 3-30-300 tumregeln innebär planering där invånare ser minst tre träd från sitt hem, området har en krontäckningsgrad på minst 30 procent och att det ska vara max 300 meter till närmsta grönområde.

Förväntat resultat 5.1*: Folkbokförda i kollektivtrafknära centrumområden (Gustavsberg, Hemmesta, Brunn, Stavnäs och Björkås) uppgår till 60 procent av den totala mängden folkbokförda i kommunen till år 2030. (* kräver samverkan med andra aktörer)

Förväntat resultat 5.2: Ny eller förändrade verksamheter i kommunen (i samband med lov eller upplåtelse) av allmänt intresse eller karaktär med många aktiva och/eller besökare ska presentera en trafikeringsplan för verksamheten.

Förväntat resultat 5.3: Laddinfrastrukturen fortsätter byggas ut i kommunen och andelen laddpunkter på kommunala infartsparkeringar utgör 5 procent av det totala antalet platser senast år 2030.

Förväntat resultat 5.4: Användningen av förnybart bränsle i kommunkoncernens fordon och arbetsmaskiner ska öka och uppgå minst till 80 procent år 2027 och 100 procent år 2030.

Förväntat resultat 5.5: Transportarbete på land som upphandlas av kommunen ska drivas av förnybara drivmedel till 80 procent år 2026 och till 100 procent senast år 2030.

Förväntat resultat 5.6: Transportarbete med båt som upphandlas av kommunen ska i ökande grad drivas av förnybara drivmedel till år 2030 jämfört med 2023.

Koppling till Agenda 2030: Planens genomförande bidrar i första hand till följande globala hållbarhetsmål: God hälsa och välbefinnande, Minskad ojämlikhet, Hållbara städer och samhällen, och Bekämpa klimatförändringarna.

Indikator/nyckeltal	Typ	Ansvar
Kommunorganisationen		
Nyutbyggnad gång- och cykelvägar, av kommunen och övriga aktörer (m)	Kolada	KS
Antal infartsparkeringar (st)	KF	KS
Antal nya laddpunkter installerade i kommunen (publika & kommunala) (st)	KF	TEN, KS
Andel laddpunkter på kommunens infartsparkeringar (%)	nyckeltal	KS
Antal verksamheter som presenterat trafikeringsplaner (st)	nyckeltal	Samtliga berörda nämnder
Andel förnybart drivmedel i kommunkoncernens fordon och arbetsmaskiner (%)	Gröna nyckeltal	KS, TEN, VBAB
Andel förnybart drivmedel i transporter på land i upphandlade av kommunen (%)	nyckeltal	KS + samtliga

		berörda nämnder
Andel förnybart drivmedel i transporter till sjöss (båttransporter) upphandlade av kommunen (%)	nyckeltal	KS + samtliga berörda nämnder
Geografiska kommunen		
Andel folkbokförda i kollektivtrafiknära centrumområden (%)	KF	KS
Antal påstigande resenärer i kollektivtrafiken (st)	Nyckeltal Region Sthlm	KS

Resultatmål 6 Hållbart byggande

Målbild Hållbart byggande

Värmdö kommun ska säkra att nybyggnation, ombyggnation, renovering och anläggning i kommunen beaktar miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter och är resurs- och energieffektiv. Såväl renovering som befintliga resurser och cirkulära materialflöden ska därför prioriteras när bebyggelse och infrastruktur utvecklas. Natur- och kulturvärden ska värnas och utvecklas. Värmdö kommun ska även hantera klimatförändringar i den bebyggda miljön genom att proaktivt minska risker, ta tillvara möjligheter och bidra till en god levnadsmiljö. Förorenade områden ska åtgärdas för att inte utgöra en risk för människors hälsa och miljön.

Förväntat resultat 6.1: Nybyggnadsprojekt inom Värmdös kommunkoncern ska minst uppfylla Boverkets gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan så snart dessa antas.

Förväntat resultat 6.2: Senast år 2025 ska samtliga nybyggnads- och anläggningsprojekt upphandlade av kommunen följa upp och rapportera projektets klimatpåverkan.

Förväntat resultat 6.3: Senast år 2026 ska nybyggnation inom kommunkoncernen uppfylla krav motsvarande minst treparts-certifieringen Miljöbyggnad Silver.

Förväntat resultat 6.4: Senast år 2026 ska kommunen på ett systematiskt sätt föra dialog med byggaktörerna i markanvisningar för att främja att byggaktörerna följer tredjeparts-certifieringen Miljöbyggnad Silver eller motsvarande.

Förväntat resultat 6.5: Senast år 2026 ska kommunen ha börjat genomföra prioriterade åtgärder för att värna kommunens kulturmiljöområden.

Förväntat resultat 6.6: Senast år 2027 ska kommunen ha integrerat klimatanpassning i relevanta styrdokument och processer.

Förväntat resultat 6.7: Senast år 2030 ska minst 20 procent av de områden i kommunen med stor risk för människors hälsa och miljön ha åtgärdats (Riskklass 2) och minst 20 procent av samtliga potentiella förorenade områden ska ha inventerats och riskklassats.

Koppling till Agenda 2030: Planens genomförande bidrar till följande globala hållbarhetsmål: Minskad ojämlikhet, Bekämpa klimatförändringarna, och Hållbara städer och samhällen.

Indikator/nyckeltal	Typ	Ansvar
Kommunorganisationen		
Klimatpåverkan från nyproduktion/större ombyggnation och renovering (kg CO ₂ -e per m ² BTA) inom kommunkoncernen	Nyckeltal, Boverket	KS, TEN + bolagen
Andel nybyggnadsprojekt och anläggningsprojekt inom kommunkoncernen som sätter projektspecifika klimatmål och rapporterar på klimatpåverkan (%)	nyckeltal	KS, TEN + bolagen
Andel miljöcertifierade byggnader (minst Miljöbyggnad nivå silver eller Svanen) eller motsvarande standard som har uppförts inom kommunkoncernen (%)	nyckeltal	KS, TEN + bolagen
Andel markanvisningar från kommunen där byggherre minst följer treparts-certifiering Miljöbyggnad silver eller motsvarande (%)	nyckeltal	KS
Antal åtgärder vidtagna för att värna kommunens kulturmiljö (st)	Nationell indikator	KS
Andel detaljplaner med skyfallsutredning (%)	nyckeltal	KS
Antal styrdokument och processer som har integrerat klimatanpassning (st)	nyckeltal	Alla nämnder
Andel områden med stor risk för människors hälsa och miljön som är åtgärdade (riskklass 2) (%)	nyckeltal	BMHN
Andel av samtliga potentiella förorenade områden som är inventerade och riskklassade (%)	nyckeltal	BMHN

Målgrupp

Alla kommunens verksamheter och kommunala bolag berörs av målen i Miljö- och klimatplan och utgör den primära målgruppen. Målen anger det miljötillstånd som kommunen strävar efter att uppnå till 2030. Samtliga nämnder och bolag behöver säkerställa att all verksamhet inom Värmdös kommunkoncern sker inom planetens gränser och bidrar till att uppfylla målen i planen. Se mer under avsnittet *Genomförande och ansvar*.

Den sekundära målgruppen är kommunens invånare och andra verksamma i kommunen. Både som förändringsaktörer då några av målen i Miljö- och klimatplanen ligger utanför kommunens direkta rådighet och kommer endast kunna uppnås i samverkan mellan kommunen och andra aktörer, och som mottagare av kommunikation om kommunens arbete för att nå miljö- och klimatmålen. Kommunens roll för att bidra till att utsläppen i den geografiska kommunen minskar är att skapa förutsättningar för klimatsmarta val, bland annat inom resor och transporter, minskad energiförbrukning och hållbar konsumtion.

Genomförande och ansvar

Ansvar för genomförande

Miljö- och klimatmålen är gemensamma för hela kommunorganisationen och de kommunala bolagen. Det politiska ansvaret för att planering sker och resurser avsätts till Miljö- och klimatplanens genomförande ligger hos kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna. De ska i sina beslut och i sin styrning verka för att målen i planen uppnås genom att årligen genomföra åtgärder. Ansvaret på nämnd- och bolagsnivå för att genomföra och rapportera på respektive indikator och nyckeltal finns preciserat i avsnittet om resultatmål.

Kommunstyrelsen ska ansvara för att samordna och följa upp miljö- och klimatarbetet. Kommundirektören ska ansvara för att miljö- och klimatarbetet redovisas för kommunstyrelse och kommunfullmäktige en gång per år. Verkställande direktörer för Värmdö bostäder, Gustavsbergsbadet och Värmdö hamnar ansvarar för miljö- och klimatarbetet inom sina respektive bolag.

Budgetprocess

Målen i Miljö- och klimatplanen är en del av den ordinarie verksamheten. Målen ska nås genom att respektive nämnd och bolag fattar beslut om vilka aktiviteter och åtgärder som ska genomföras och budgeterar för dessa åtgärder inom ramen för den ordinarie budgetprocessen.

Verksamhetsplanering

Nämnderna och bolagen ansvarar för att integrera relevanta delar av Miljö- och klimatplanen i sin verksamhet för att bidra till att målen uppfylls, bland annat genom att formulera aktiviteter och åtgärder i respektive nämnds verksamhetsplan och i bolagens affärsplaner.

Uppföljning

Kommunstyrelsen, övriga nämnder och de kommunala bolagen ansvarar årligen för uppföljning och rapportering av genomförandet av Miljö- och klimatplanen och beslutade åtgärder i samband med verksamhetsberättelse och årsredovisning. I tertialrapporter och verksamhetsberättelsen ska nämnderna rapportera sina bidrag till att nå resultatmålen under inriktningsmål 4, utifrån fastställda indikatorer. För uppföljning av de indikatorer/nyckeltal som är

specifika för Miljö- och klimatplanen, ska nämnderna årligen rapportera måluppfyllelse under en särskild rubrik i verksamhetsberättelsen.

Den sammanlagda redovisningen av kommunens miljö- och klimatarbete sker i ett årligt miljöbokslut som biläggs årsredovisningen. I miljöbokslutet genomförs en årlig avstämning gentemot samtliga miljö- och klimatmål i såväl Miljö- och klimatplanen som i andra relevanta styrdokument och en analys görs av den långsiktiga måluppfyllelsen inom miljö- och klimatområdet.

En utvärdering och aktualitetsprövning av planen ska genomföras varje mandatperiod för att säkerställa att mål och indikatorer är uppdaterade och aktuella. Utvärderingen kan resultera i att hela eller delar av Miljö- och klimatplanen revideras.